

100 ΧΡΟΝΙΑ ΟΛΥΜΠΟΣ (Η') ΟΡΕΙΒΑΤΙΚΕΣ ΗΜΕΡΕΣ

ΟΛΥΜΠΟΣ 1931 ΑΝΕΒΑΙΝΟΝΤΑΣ ΠΡΟΣ ΤΙΣ ΚΑΤΟΙΚΙΕΣ ΤΩΝ ΘΕΩΝ Εντυπώσεις ορειβάτου

του Σωτηρίου Δ. Μασταγκά

(Η αιγλή των δώδεκα θεών, η αγριότητα του τοπίου, η φήμη του μυθικού αυτού βουνού και η μεγαλοπρέπεια των κορυφών προξενούν τέτοια εντύπωση στον επισκέπτη που αισθάνεται πραγματικό δέος. Οι οδοιπόροι, για να γνωρίσουν τις ομορφιές του Ολύμπου σε όλη την έκτασή του, ανεβαίνουν στις ψηλές και χιονοσκεπείς κορυφές του μέσα στη λεπτή και καθαρή τους ατμόσφαιρα, περπατούν στις πλαγιές με τα ατέλειωτα δάση, τα στενά μονοπάτια, τα ιδιόμορφα πετρώματα και διατρέχουν τις αλπικές ζώνες στα τοπία με τους τόσους θρύλους. Ένας περίπατος πάνω στον Όλυμπο στις δεκαετίες του '20 και '30 - εκτός από διδακτικός και ευχάριστος - ήταν πάντα έμπνευση και λαβή για τους ορειβάτες να γράψουν τις εντυπώσεις τους και να αφήσουν πραγματικά αριστουργήματα.

Στις 23 Μαΐου 1931 ομάδα πέντε ατόμων από τον ΕΟΣ Θεσσαλονίκης, με οδηγούς τους Χρήστο Κάκαλο και τον γιο του Γεώργιο, ανέβηκαν στον Μύτικα. Το άρθρο που ακολουθεί είναι δημοσιευμένο στην εφημερίδα ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ της Θεσσαλονίκης στις 30 Μαΐου 1931 με τίτλο: «Οι Έλληνες αλпинιστάι. Ανεβαίνοντας τον Όλυμπο προς τις κατοικίες των θεών. Εντυπώσεις ορειβάτου». Ο συντάκτης του υπογράφει ως «ορειβάτης». Το κείμενο συνοδεύεται από τρεις φωτογραφίες, όπου στη μία φωτογραφίζονται οι ορειβάτες με τον Κάκαλο στο λημέρι του Γιαγκούλα.)

Το τραίνο τρέχει. Πετάει με το ρυθμικό του λαχάνιασμα. Αφίσαμε πλέον την πολυθόρυβη Θεσσαλονίκη και περνάμε με το φως του φεγγαριού την καταπράσινη μακεδονική πεδιάδα, από το παράθυρο του τραίνου κατοπτεύουμε τον γέρο Όλυμπο στον οποίον διευθυνόμεθα, χίλιους παλμούς έχομε στες καρδιές μας.

Σε λίγες ώρες στα κράσπεδα του Ολύμπου φαίνεται το Λιτόχωρο. Η ταχεία σταματάει ιδιώς για μας στο μικρό σταθμό του. Ένα αυτοκίνητο σε λίγη ώρα μας φέρνει στο δροσερό χωριό. Διανυκτερεύομε σ' ένα καθαρό σπίτι και το πρωί στις 7 αρχίζει η ανάβασις.

Με μοναδικό οδηγό μας τον Κάκαλο παίρνομε την ατραπό για το απροσπέλαστο βουνό, ο καιρός εινε αιθέριος ύστερα από την ραγδαία βροχή της προηγουμένης• κανένα σύννεφο δεν σκιάζει τον ορίζοντα, αι πρώτες λάμπεις του ήλιου εγγυώνται μια πρώτης τάξεως Μαϊγιάτικη μέρα.

Συνεχώς ανερχόμεθα «τες Σαράντα δυό κορφές» του Ολύμπου, διαρκώς «αι Σαράντα δυό βρυσούλες» του ποταμού είνε μπροστά μας. Γεμιζουμε τα παγούρια μας γιατί αι κορφές που ελπίζομε να φθάσωμε την δεύτερη ημέρα είναι χιονισμένες και συνεπώς νερό δεν υπάρχει. Το ωρολόγι μας σημειώνει 11.15, εκάναμε πορεία 4,15' ωρών. Είμεθα εις την θέσιν «Μπάρμπα», υπολείπεται μία ώρα και τέταρτο για να φθάσωμε στη «Σπηλιά», ο σκοπός και ο σταθμός της πρώτης μας ημέρας. «Σπηλιά» ή «Άσυλον των Μουσών», όπως θέλετε, είναι το φυσικόν καταφύγιον του Ολύμπου, σκαλισμένο μέσα στο ιστορικό βουνό, σε ύψος 1900μ. εκεί διανυκτερεύομε.

Πριν κοιμηθούμε ανάβουμε φωτιά, έτσι για θέρμανσι και για φωτισμό, μα και παρηγοριά την νύχτα στο σιωπηλό βουνό. Είναι θείες οι νύχτες στον Όλυμπο. Χωρίς να θέλη κανείς μεταρσιούται και πλανάται λες η σκέψις σε άλλους κόσμους διαφορετικούς. Οι σύντροφοί μου της αναβάσεως κοιμούνται κουρασμένοι γύρω από την φωτιά, είναι μεσάνυχτα, εγώ προσποιούμαι τον κοιμώμενο και είμαι σκεπασμένος ως τόσο με την κουβέρτα μου. Χίλιες σκέψεις βασανίζουν το κουρασμένο μυαλό μου, χίλιες ευθύνες έχει ένας αρχηγός όταν αναλαμβάνει ένα τόσο μεγάλο τόλμημα.

Μα και ο οδηγός μας ο καλός Κάκαλος, που πήρε μαζί και το παιδί του από το Λιτόχωρο, αγρυπνάει στα φανερά, περιφέρεται διαρκώς με το όπλο στο χέρι έξω από τη σπηλιά, κάπου-κάπου έρχεται μέσα για να δυναμώση τη φωτιά ρίχνοντας κανένα κούτσουρο.

- Γιατί δεν κοιμάσαι λίγο Κάκαλε, του λέγω μια στιγμή που ετοιμαζόταν πάλι να βγη έξω!
- Κάμνω καρτέρι για κανένα λαγό, με απαντά!

Να ήταν ώρα για το καρτέρι του λαγού που περίμενε μεσάνυχτα ο καλός φρουρός μας; Κυριακή, 4.30 πρωινή, μ' ένα δυνατό σφύριγμα ξυπνάω τους συντρόφους μου και στις 5 ακριβώς ξεκινάμε πάλι για πάνω, προς τα απροσπέλαστα ύψη, προς τους θείους θρόνους που κατοικούσαν οι θεοί. Ύστερα από μερικές ώρες πορείας τα πάντα είναι σκεπασμένα με το αιωνόβιο χιόνι που κάθε χρόνο ξανανεώνεται μ' ένα καινούργιο παχύ στρώμα. Ο οδηγός μας παρακαλεί να είμεθα όλοι συγκεντρωμένοι, βαδίζομε πλέον ομαδικώς και σε τρεις ώρες είμεθα στην πρώτη από τις σημαντικές κορφές του Ολύμπου. Προφήτης Ηλίας 2787 μ. Ύστερα από λίγο αρχίζει ένα μικρό οροπέδιο και φθάνομε την τοποθεσία «Αστρέχα» ή το λημέρι του Γιαγκούλα αν θέλετε, ένας από μας που δεν θέλει φαγητό κάμνει εξάσκηση με σκι στο παγωμένο χιόνι, οι άλλοι κάτι μασάμε και σε λίγο παίρνουμε την δύσκολη ατραπό προς την μοναδική χοάνη, που άλλοτε ασφαλώς θεοί μονάχα και ημίθεοι και αι Πιερίδες Μούσαι edιάβαιναν. Η δύσκολος ατραπός είναι τρόπος εκφράσεως, είναι ένα μέρος που πρέπει να σκαρφαλώση ο ορειβάτης με τα χέρια, με τα πόδια, με τα νύχια, είναι τελείως αδιάβατοι βράχοι, σαστισμένοι από τον αέρα και τα χιόνια που σε κάθε άγγιγμα του χεριού ξεφλουδίζονται σε μεγάλα κομμάτια πλάκες με κίνδυνο να σε παρασύρουν σ' ένα βάραθρο που χαίνει κάτω, χιλίων μέτρων.

Περνάμε επικίνδυνα σημεία που μια στραβή πατησιά θα μας κουτρουβαλήση στον κατήφορο, ανεβαίνομε λοξά δεμένοι όλοι από την μέση μ' ένα σχοινί. Μία ώρα που φαίνεται σε μας αιώνας και σκαρφαλώνομε σαν γίδια στον «Μύτικα» 2918 μ. «Το Πάνθεον». Δίκαια εφώληαζε edώ μια φορά το θείον, το νοιώθεις, το αισθάνεσαι, το αναπνέεις σε κάθε βήμα, σε κάθε ματιά που θα ρίξης γύρω του. Στην κορυφή μένομε ένα τέταρτο, μόλις προλαμβάνομε να πάρωμε μερικές φωτογραφίες, ο Νεφεληγερέτης Δίας τες περισσότερες φορές όπως τον ξεύρουμε από τα βιβλία είναι εκδικητικός, έτσι και σήμερα, θύμωσε ίσως γιατί τολμήσαμε οι βέβηλοι να φθάσωμε στους μεγάλους θρόνους της κατοικίας του μεις οι κοινοί βρωτοί, εκδικήθηκε αμέσως στέλνοντας τα σύγγνεφά του για να μας κρύψουν την υπέροχη θέα που παρουσιάζει η κορυφή. Θόλωσε την ατμόσφαιρα και μας πρόσταξε μ' αυτό

γρήγορη κατάβασι.

Δεν πρέπει ν' αρνήται κανείς ποτέ στους θεούς. Οι Ολύμπιοι ιδίως ήσαν πάντα εκδικητικοί. Κατεβαίνουμε σιωπηλοί, φοβισμένοι, σαν να κάμαμε μίαν ιεροσυλίαν και διά των τοποθεσιών «Εξώστης» και «Καλύβια» φθάσαμε την 19ην ώραν στο Μοναστήρι του Αγίου Διονυσίου. Ένας αετός μας παρακολουθούσε διαρκώς και από ψηλά σαν επόπτης και εκτελεστής των προσταγών του Δία. Λίγο έξω από το Μοναστήρι βροντές, βροχή και χάλαζα, λες ήθελαν να μας κεραυνώσουν• η οργή του Δία ξέσπασε τρομακτική, μα είμεθα πλέον στα θερμά κελιά του Μοναστηριού.

Με την καλή συντροφιά του ζωγράφου κ. Ιθακησίου περάσαμε την βραδυά μας στο φιλόξενο Μοναστήρι και το πρωί φύγαμε για το Λιτόχωρο και απ' εκεί με το τραίνο φθάσαμε στην Θεσσαλονίκην.

Έτσι ανεβήκαμεν στον Όλυμπο σε δυό μέρες, πραγματοποιήσαντες πορεία 20.15' ωρών.
Ορειβάτης

XI.

Ρόμποια.

